

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

10-11 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

ЗМІСТ

Секція 1 Нові парадигми та напрямки досліджень філософських, політологічних, історичних наук у світовому просторі

Мельник Л.М. Українське православ'я у формуванні ментальності українців.....	6
Пасічник Н.С. Формування мілітарної ідентичності здобувачів вищої освіти.....	8
Грек І.М. Збереження культурної спадщини як фактор зміцнення національної ідентичності України у воєнний час.....	12
Ордіна Л.Л. Вплив українського менталітету на розвиток духовної культури особистості	15
Ярмола О.В. Білоцерківський сільськогосподарський технікум у 1926-1927 навчальному році....	17
Самойленко Л.Я. Трансформація політичних інститутів в умовах глобальних викликів: між стабільністю та адаптацією.....	21
Bashannyk O. The analytical priorities of the historical institutionalism of political science at the study of political system's functioning peculiarities.....	25
Самойленко Л.Я., Мельник Л.М. Держава у добу постправди: виклики для демократичного управління та верховенства права.....	30

Секція 2 Тенденції та сучасні виклики галузевих юридичних наук та правових практик в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Правове регулювання фінансових відносин у контексті цифрової трансформації економіки.....	33
Бровко Н.І. Проблемні питання впливу інформатизації на реалізацію деяких екологічних прав людини.....	37
Кушакова-Костицька Н.В. Реформа освіти та інформаційна політика в Україні: філософсько-правовий аспект.....	40
Костицький М.В. Правовий статус прав і обов'язків особи в епоху постмодерну	44
Омельченко О.П. Тлумачення опису винаходу єдиним патентним судом: справа про патент на антитіла.....	49
Пономарьова О.О. Деякі аспекти призначення лікарських засобів через засоби телемедицини: досвід Польщі.....	52
Тимошук О.Г. Вплив практики Європейського суду з прав людини на вдосконалення національного механізму захисту прав людини: правовий аспект.....	56
Терещук М.М. Теоретико-правовий аналіз інституту посадової особи в законодавстві країн ЄС: конституційний вимір.....	60
Росавіцький О.О. Влада, міжнародне право та військові конфлікти.....	64
Макарчук В.В. Адміністративно-правові аспекти несення служби поліцейськими Національної поліції України як суб'єктами владних повноважень в умовах воєнного стану.....	66
Линник Т.В. Організаційно-правові аспекти легалізації представницьких органів корінних народів України.....	71
Сокиринська О.А. Використання медичного персоналу та медичного транспорту під час збройного конфлікту: правові проблеми та світова практика.....	74
Обіюх Н.М. Правовий аналіз поняття «екологічна шкода» в міжнародному екологічному праві і законодавстві.....	78
Ломакіна І. Ю. Проблематика мобінгу, шляхи вдосконалення.....	82
Kashyntseva O. Intellectual Property in the Political Context of Ukrainian Membership in the EU.....	85
Мельник В.О. Щодо екологізації аграрного сектору в умовах євроінтеграції.....	89
Аргат Я.П. Підприємницька діяльність фізичної особи.....	92
Насіна О.І. Мірові суди та судді: проблемні питання.....	95
Сімакова С.І. Корупція в органах пробації: шляхи виявлення та способи подолання.....	98

національний та міжнародний досвід : кол. монографія. Біла Церква: БНАУ, 2023. С. 206-240.

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). Ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини. Закон України від 23 лютого 2006 року. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. Ст. 260.

6. Завгородній В. А. Вплив практики Європейського суду з прав людини на юридичну діяльність в Україні: теоретичний, методологічний і прикладний аспекти: монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 536 с.

УДК 340.12

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ІНСТИТУТУ ПОСАДОВОЇ ОСОБИ В ЗАКОНОДАВСТВІ КРАЇН ЄС: КОНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР

Терещук М. М.,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

Анотація. У статті здійснено теоретико-правовий аналіз інституту посадової особи в законодавстві країн Європейського Союзу з позиції конституціоналізму. Визначено загальні та особливі риси правового статусу посадових осіб у різних державах ЄС. Розглянуто нормативно-правові підходи до визначення цього інституту, його функціональне значення в системі публічного управління та забезпечення верховенства права. Особливу увагу приділено порівняльному аналізу конституційних положень щодо посадових осіб у правових системах Франції, Німеччини, Іспанії та Польщі.

Ключові слова: посадова особа, Європейський Союз, публічне управління, конституційне право, конституціоналізм, верховенство права.

У сучасних європейських правових системах інститут посадової особи є ключовим елементом механізму державного управління та реалізації публічної влади. Незважаючи на спільні принципи функціонування адміністративного апарату, які закріплені у праві Європейського Союзу, кожна країна зберігає власний підхід до визначення правового статусу посадових осіб. Конституційні положення щодо посадових осіб відображають рівень конституціоналізації державного управління та забезпечення принципу верховенства права.

Ця стаття має на меті здійснити аналіз правових підходів до визначення посадових осіб у законодавстві країн ЄС, визначити їхні спільні риси та відмінності, а також оцінити значення цього інституту з позиції конституціоналізму.

Посадова особа є центральною фігурою в системі публічного управління, відповідальною за виконання владних повноважень та реалізацію адміністративних функцій. У сучасному правознавстві існують різні підходи до визначення цього поняття. Згідно з нормами адміністративного та кримінального права багатьох держав ЄС, посадовою особою визнається суб'єкт, наділений правом приймати управлінські рішення, що впливають на права та обов'язки громадян.

У міжнародному праві, зокрема в актах Ради Європи, інститут посадової особи розглядається в контексті ефективності державного управління та боротьби з корупцією. Документи GRECO підкреслюють важливість прозорості та підзвітності посадових осіб у забезпеченні демократичного правопорядку [1].

З позиції конституціоналізму посадова особа виступає гарантом реалізації державної влади відповідно до принципів демократичного правопорядку. Конституції держав ЄС закріплюють загальні принципи діяльності посадових осіб, визначають їхні права та обов'язки, а також встановлюють механізми підзвітності.

У Франції посадові особи поділяються на політичних та адміністративних. Конституція Франції 1958 року передбачає, що державні службовці та виборні посадові особи діють у межах принципу підконтрольності

та дотримання законності [2]. Кодекс державної служби деталізує вимоги до посадових осіб, зокрема щодо доброчесності та неупередженості [3].

Основи діяльності посадових осіб Німеччини визначені в Основному Законі 1949 року [4] та Законі про статус державних службовців [5]. Однією з ключових особливостей є поділ посадових осіб на службовців (Beamte) і працівників публічного сектору. Beamte користуються особливим статусом та гарантіями, що передбачає високий рівень стабільності їхньої посади. Водночас їхня діяльність регулюється принципами лояльності державі та політичної нейтральності.

Іспанське законодавство визначає посадових осіб як осіб, що виконують публічні функції у межах державної та регіональної адміністрації. Воно закріплює принципи прозорості, професіоналізму та доброчесності. Особливістю іспанської системи є широке регіональне самоврядування, що передбачає наявність посадових осіб на рівні автономних спільнот [6; 7].

У Польщі конституційно-правовий статус посадових осіб визначений Конституцією 1997 року [8] та Законом «Про державну службу» [9]. Польське законодавство зосереджується на забезпеченні незалежності державних службовців та боротьбі з корупцією. Високий рівень правового регулювання діяльності посадових осіб у Польщі зумовлений прагненням досягти європейських стандартів належного врядування.

Інститут посадової особи відіграє важливу роль у зміцненні демократичних засад державного управління, що підтверджується практикою Європейського суду з прав людини. У своїх рішеннях Суд неодноразово підкреслював необхідність дотримання принципів правової визначеності, належного врядування та підзвітності посадових осіб перед суспільством [10].

У контексті європейської інтеграції спостерігається тенденція до уніфікації правового регулювання інституту посадової особи. Це проявляється у гармонізації антикорупційного законодавства, посиленні незалежності державних службовців та розширенні механізмів громадського контролю.

Аналіз інституту посадової особи в законодавстві країн ЄС дозволяє зробити висновок про його значущість для забезпечення принципів верховенства права та демократичного управління. Незважаючи на різноманітність національних підходів, спільною рисою є закріплення у конституціях основоположних принципів діяльності посадових осіб, таких як підзвітність, неупередженість та добросовісність.

З позиції конституціоналізму посадова особа є ключовим елементом державного апарату, відповідальним за реалізацію публічної влади відповідно до демократичних стандартів. Подальший розвиток цього інституту в межах ЄС має враховувати принципи належного врядування, підвищення професійних стандартів державної служби та посилення механізмів громадського контролю.

Список використаних джерел:

1. GRECO recommendations on integrity of public officials [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.coe.int/en/web/greco>
2. Constitution de la République française [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.conseil-constitutionnel.fr/>
3. Code de la fonction publique (Loi n° 83-634 du 13 juillet 1983) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.legifrance.gouv.fr/>
4. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland vom 23. Mai 1949 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.bundestag.de/gg>
5. Beamtenstatusgesetz (BGBI. I S. 160) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.gesetze-im-internet.de/beamstg/>.
6. Constitución Española de 29 de diciembre de 1978 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.boe.es/legislacion/>
7. Ley del Estatuto Básico del Empleado Público (Ley 7/2007) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.boe.es/>
8. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/angielski/kon1.htm>

9. Ustawa o służbie cywilnej z dnia 21 listopada 2008 r. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://isap.sejm.gov.pl/>
10. European Court of Human Rights. Case law on public officials [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://hudoc.echr.coe.int/> .

УДК 341

ВЛАДА, МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА ВІЙСЬКОВІ КОНФЛІКТИ

Росавіцький О.О.

старший викладач, кафедри конституційного права та теоретико - правових дисциплін.

Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

Анотація. Доповідь стосується розгляду питань теоретичного поняття влади, міжнародного права та питань військових конфліктів в контексті сьогодення. Проаналізовано основні критерії співвідношень понять «влада», міжнародні інституції та міжнародне право, а також _ військовий конфлікт. Розглянуто питання ролі і місця міжнародних інституцій та норм міжнародного права в контексті вирішення військових конфліктів, та ефективності їх розв'язання норм та інститутів міжнародного права та зроблено певні висновки.

Ключові слова: влада, військовий конфлікт, військовий стан, міжнародне право, інституції міжнародного права, види військових конфліктів, міжнародні злочини.

«Влада» - чудове жіноче ім'я і зовсім не просте явище в житті Людини, а тим більше в житті цілого суспільства.... В розумінні сьогодення, середньо – статистичної людини, то мова іде про саме про носіїв державних владних повноважень, а згідно більшості написаних конституцій демократичних країн і не зовсім – носієм влади у визначеній країні ,є її народ.

То, що таке влада? З точки зору філософії та теорії і історії права, влада це можливість змусити носієм цієї влади виконувати інших його (носія влади) рішення, в тому числі і за рахунок примусу.